

Līvli

Nr.4.

1937.

KK

Aigakēra "Līvli" ulzāndamist tygub

Akateeminen Heimoklubi Helsingikis.

April.

Īnda 10 sant.

Seismōz aigast.

1.Jūp 3,23-24.

Jā se um tam pandōks, mēg uskōgōm tam. Pūoga Jezus Kristus nim pāl ja ārmastōgōm īdtucista, kuj ta um pandōks māddōn andōn; Ja kis tam pandōksi pidab, leb tāmmō ja ta tams; ja siest mēg tundōm, ku ta ieb mezi, Vaimst, mis ta um andōn māddōn.

Mityks rīsting āb ūo vōind mittōkunagid tāutō Ju-mal pandōksi, mis ta leb Mozus um andōn. Amad at rik-zōnd nēdi pandōksi ja at vigalist pat jūs. Leb Mozus pandōkst āb ūo mityks ī-gizōks sārd Jumal jeds, ab za ūo pāstōt sānd. Aga Ju-mal, kis um tāuz ārmastōkst ab ta rīsting ukkō lēmīst; ta tāb laz jegayks jeng sāg pastōt. Izand "ta b laz meg ūom Kristusōs ja tun-amad rouvz sāgōd pastōt ja tulgođ tuod tundimiz jūr." (I.Tim.2,4)- Slepierast um Ju-mal andōn rouvōn ūd pandōks velid ja lezglist vastō, entš Pūgas Jezusōs Kristusōs. Slepierast ku kūodin siestō Se um se ūz pandōks, ku um nādōb, ku mēg ūom Kristu-māddōn um pilōmōst Kristusōs, ja ku tām ārmastōks ku māddōn um uskōmēt tām nim pāl. Nej māddōn patlis-tōr, kis ūom māzōpīkstēt pa-tud kāndam all, ja kis ab sōitam piādō mittōmīded siest, mis leb Mozus um sādōt ja kis slepierast ūom pēllōnd Jumal kōzzō, māddōr um and-tēt ūz pandōks, ūz sādōks. Mēg joutēm patlist vāsim ēntsta pīdō Jezus Kristus nim jūs ja vōim sādō leb tām nim patud andōks ān-damist. Ja se ūz pandōks um selli īz pyva Jumal pandōks, mingi um jegayks mū tam pandōksist. Jumal īz um za sie pandōks andōn, ta īz um pand māddōn vēlm Jezusōs Kristusōs, rēkandōs sel-lizi sōndi: "Se um min ār-nez Pūoga, kūligid tānda." (Mark. 9,7.) Ku ni mēg tundōm ēntsta vigalistōks Mozus pandōkst vastō ja tīeīam, ku ūom ābkōlblist ja jeds-pep vistōbōd Izand pyva palg jedst, ents patud pie-rast, siz māddōn vōib ābtō ja mēdi pāstō set yks

pandōks, se pandōks yl pli-miz Jezusōs Kristusōs, - ka mēg tānda kūlōm. Ku mēg āb tūodōm varrō votsō Izand pyva palg jeds, siz se pan-dōks mēdi rādzintōb varrō votsō tam ārmaz Pūoga ūs, sie jūs, kis kītōb: "Tulgid min jur amad, kis ūot vaz-zōnd ja kāndam all pilōt, ma āndab täddōn ncvvōc." (Mat. 11,23.)

Volgō Izandōn tienandōks yl sie, ku ta panab mādaōn uskōm ja pilōm tam Pūogas, ja nej pilō ka tāms. Ja ta, kis sieda panab, um ka sic jūs alastli ja āndab joudō. Leb jelziz usk mēg pilōm Jezusōs. Ja ku mēg jelzizōs usks ūom Jezusōs nej tulab mād sydamiz ār-mastōks, siest ku Kristus um tāuz ārmastōkst. Nej siz, az meg ūom Kristusōs ja tun-dōm tam sūrdō ārmastōkst, siz mēg āb vōim vōlda kyl- (I.Tim.2,4)- Slepierast um Ju-mad ja ābārmastijid ents andōn rouvōn ūd pandōks velid ja lezglist vastō, entš Pūgas Jezusōs Kristusōs. Slepierast ku kūodin siestō Se um se ūz pandōks, ku um nādōb, ku mēg ūom Kristu-māddōn um pilōmōst Kristusōs, ja ku tām ārmastōks ku māddōn um uskōmēt tām um mēsi. Ja āb se ūd, aga sieks mēg tautōm ama sur pandōks, ja nej pilōm Jumalōs ja Jumal mēsi. Aga siest ku mēg tuodlistiz (XIX) pilōm Jezusōs ja Jumalōs, sieda tapartōb māddōn Pyva Vaim, mis mēg sām. Az mēg ūom Jezusōs, nej ta āndab māddōn ka ents Vaim, Vārt-lōm siz jegayks ēntsta leb-bō, kas mēsi um tam Vaim ja kas mēg ūom tam?

E.V.

Mel.No debesim es atnesu.

Ah̄t māddōn Pyva Vaim jel sa, Ku ārmastōm mēg īdtucista Ja ūom mēg māilmās sid. Yks sydam ja yks jeng set ūd.

Se painit, kis jeggō lāmbastō Nej jōvist tūnāb kārastō, Laz mēdi syötōg, jūctōg, Laz mēdi amđi ytēg.

Ku amad ūdsō mīelsō ūom, ūdtuoizōn andōkst vastō tūm,

Ūdtuoista vōimō ārmastō,
Tuciz vājaks ȳpi kāndatō,

Yks pā um māddōn amadōn,
Kis amad jedst um kāndatōn,
Um amadōn yks Pastaji,
Yks vonstiji, alastiji.

Pīl nantōn vastō Pyva Vaim,
Kis vībōd kībō usklist'aim,
Ne Kristus rouvsti artōbōd,
Abjōvam riekkō sēltabōd.

Abt Izand nej, kuj velidōn
Tās jellō mādo ūn amadōn,
Abt Jezusō yd ārmastō,
Abt, ku mēg amad uskōmō.

Ku tāsta ykškōrd laggōmō,
Siz sieda nāmō touvōsō,
Mis jellōs uskōnōd mēg ūom,-
Mēg Jezus yldōmt nādō sām.
J.Loskiel pierrō.

Kūlōnd.

Pitvogs kylast Veczumbru
(Tōriž) kārand perimiez Kārlis
Petravis-Zariņš, 61 aigastō vana,
16. mārts kū pāvan, ja Vents-
pils jālgabs

Andrejs Otmaris, 80 aigastō
vana, 2. aprīl kū pāvan.

Ma pāgiņ riekidi ūob kānd,
Ne amad leksta umbō,
Ma mālmas ūob pāgiņ nānd,
Se iz vōi patist tōmbō;
Ni ablistō
Ma vegistō
Ūob lieudōn, Tānda piddō
Ma tāb, sydamō siddō.

Sa, Izand min jedst kāndatist,
Laz mina vōigō jellō,
Ku Sīnda rīst jurō rabist,
Siest vōib ma pyvant pellō;
Siz abt jel ni
Min Pāstaji,
Ku ārmastōks ma Sīnda
Ja vōta entsōks mīnda.
F.Krastiņš pierrō.

Līvōd sōbrad seltō
Lejmāl
taužkub.

Tāmkū 4. pāvan, Rīgas tul-
tō kubbō L.S.S.L. līkmīed
ents seltō jegaaigastlīz tāud-
zubō. Tānda aviz seltō edj-
mīez Dr. med. A. Butuls ja
juodiz Lejmāl kāim siktar
Moskvas kr. Zellis. Seltō pe-
rizis aigastis um kādtōn
zakš nōtkōmt: kūlōnōd at
Luize Johanna Novickis (synd.līv-
li) ja mag.gram.comp. Artur
Gleye. Taužkub nānt mādlōtōbt

ouvdōtōs nūzīz rajsti pystō.
Ku taužkub vol juod
ja revizij kommisij tieu-
tōbōks tiemiz kūlōn ja yd-
mielkōks vizantōn, astiz ta
ūd seltō organōd sizzōl
nustamiz jūr. Neb yōltimiz
saitō jūodō sizzōl nustōt:
edizmiekōks Dr.med.A.Butuls,
tām ablizōks pap K.Jazdiņš
ja opatiiji M.Lepste, sikta-
rōks kunstnika A.Šulcs, ka-
sierōks stud.cec.M.Didrichsone,
sūoratōd tēdajizōks stud.
phil.L.Rudzītis ja vīla tē-
dajizōks stud.phil.J.Tambergs;
Revizij kommisijō saitō siz-
zōl nustōt: advokat G.Kempelis,
cand.jur.M.Sāms ja cand.iner.
merc. V.Upesleja.

Pierrō yōltimizi tāužkub
rōkandiz lebbō jūksijīzi az-
di. Mū siegas sai rēkandtōt
yl līvōd muiniz aiga kyz-
zimist sēltamiz ja kubbist
mōtkōd liedamiz sālist ja
piippōd tieui organizatsijdōks.
Sai ka jara nōvtōt L.S.S.L.
mērkidi lejlīst opatōd kub
nōtkōmd vailō energlistiz
tuntōbōks tēdō ja nēdi ka
jēkīt organizatsij tyč jūr
siddō. Jūod nōtkōm seltō
edizmīe tuci abli M.Lepste,
kis jelac Mazirbo kylas,
sai tāudkubst vōimistōks L.
S.S.L. līvō rāndas reprezentō.
Y.

Līvōd yt työstō.

Līvōd yt jūodkubs nū-
zist mōtkōd virgtō tegiž
kylad kouži rāndakiel lō-
lamist. Nōvtōs jūod iz sā-
vel tāudlīz ydmīel jūr, sie-
pierast um paldīp vel lā-
lām kitō, mis ja kuj se
sāb tēdōt.

Velks väggō jōvist, ku
ka līvlist iz tuikstō vastō,
āb vādlōkst mingist sūrdō
kutsimist ja pālamist, yr-
gōkst iz kylad kouži sīe
tagan ajjō, lākst kubbō ja
kyzzōkst yt kādst lēlīdi
ja nūetidi, nej entō pūolst
ka sieda ažzō liktōs, nāg-
tōs ku um vel līvīzi, ku
mād lug āb fe piškimizōks
ja ku mēg tām līvlist
vōlda, missōks mēg ūom syn-
dōnd.

Līvōd yt siktar.

Mazirbe kylast.

Kunts moncopol būqd um vāldiņ tīedōt, um mād, siedaig-jūs, set nej vaga, kyla täudlis-tiz muitizōks sānd. Jega pāva at nādšbōd jūcbōnd, stre-piļtijid ja ourijid rouvz, kis vāildō ka taplōbēd.

Sāb rīždōt, ku mūnda vollli 30-40 lattō rādō yl brandiļ ūds pāvns jarakultōn. Volks tādōb ku līvlist vail sellīzi āb volks, kis, ents, lālams työs peldēt rākievammēlistiz uizō viskōkst ja āb kōlbastōkst tām ents joutōm jelamiz parantimiz pierast.

Tuoī ūž um, ku perizōl aigal ka tsigipd at tund tān, Kalsi (Kālsa) kārēndōl jēlam. Ents tāmpid ne at tān ūži vōttōnd ja mū vail um ūd vanamieen tāmkievad tsiginōks nej lānd:

Vanamiez um sygžō rāz muddō sānd. Tāmmōn āb ūo ybist, sīepierast pilōb ka muda vel rānda kōnkad vail, kussīn ta sygžō um nustōt. Sieda um tsigip kūltō sānd. Ku vanamiez um vaskiz māzō tappōn, nej tsigip um jūs, laz aādag tāmmōn ka vāskizvōzzō, ta viedaji rāndast tān muda tarrō, Jōvist! Tsigip sāb 5 klgr. vozzō ja vanamiez vodlōb tānda muddō viedam. Ku tsigip āb tul, tāp vanamiez Kalsōl vaptlōm. Tsigip kītōb, ku ta jōva mielkōks lāks viedam, aga ni āb vellī aigō, tāmmōn volli brou-tāmōst Pope (Pīcipō) izzō matam, ku lījī tāgiz, siz viedaji muddō. Vanamiez vodlōb ūd nādiļ, tuciz nādiļ, tsigip āb tul, Tsigip izan lāks vōlda juba amu mattōtōn vālmōst. Vanamiez lāb tegiz Kalsōl. "Kuj siz, ma mūpō yldiņ broutšōks," - kītōb tsigip, set ku minnōn āb ūo missōks rattidi vōidō, ānda nejjen rādō ku ma sāb rat-tōdvōidōt." Vanamiez āndab rādō, laz lāgō hūodō vestam ja tulgō ūondzōl muddō viedam.

Se um vond ūondzpucl, ļedmōl lōinagistaigō, vastō ūdgt um tsigip vanamiez jūs. Ta volli jeddōl jāra-unmōr kyzzō mits kielaks ne ūondzōl vodagiži (brūc kstō) sājjid, ja volli tund sieda kyzzōm, laz tīedag, kuna ūon-

dzōl līji tulmōst. Vanamiez kītōb+ Kiela pūolrek kādōksōks." Tsigip kītōb: "Jōvist, ma līb um sinnōn vel īndamōst ybiz pierast, laz tāmmōn volgō yl yō mis syōdō ja ūon-dzōl emīp jēudō muda vie-damt tōmbō. Vanamiez tōitab ka, ja tsigip lāb kuc̄tāgan. Ku ni tsigip um tāgiz tund, ja ne lābōd ainō kuc̄tō pystam nāb vanamiez ku āb ūo sugid āripi kuč̄t, aga um sūr vōrgōkuot. Ainō um kievad veitō, aga mis laz tiegō, muda ka volks tarrō sunōst ja vanamiez āndab ka sīe vōrgōkuot taud ainō. Tsigip vel kūcndōb pālō, laz set aigstiz voda-gist volgōd valmōd.

Vanad rouvōn ūndzōl syōmi jennō āb maits, aga ku ni līb muda viedaji, pānab vanamiez naizōn vozzō ūdōm ja naggiri kietōm. Kiela pūolrek kādōksōks at vēdagist lōda pāl ja vanad vodlōbōd muda viedajist. Vod-lōbōd ūd stuņd, vodlōbōd tuciz stuņd, kis āb tul, se um tsigip. Vanamiez astak te-giz Kalsōl vaptlōm, Sāl sāb tāmmōn kītōt, ku tsigip vol-li ama vīla ja naiz lapst-kōks viedam pāl pend ja ūondzōl pāva ūms juba jara broutšōn; kussīn, sieda mit-yks āb tīeda, set tāgiz emīp āb tullī. Ab vollli perimpēn ka ruim jedst maksōn ja sīest jara lānd. Nej vanamie muda vel pal-diņ pilōb rānda kōnkad vail. M.

Zōldatōd liedabōd rādō.

Iraiil um māddōn pyva-kuoda ja krūogō. Kuolm zōl-datō at lānd sīn lātōl ja iend pierrō sieda krūo-gō jūcm. At entsta jūcnā ja yrgōnd kiela kādtuoistō-nōks strēpiļtōs kuodai lādō. Lābōd randō ulzō ja pids randō Sānag kardon pūol. Tās ne nābōd, ku randō kōn-kad all palab sūr tul. Nej yks kītōb: "Mina lāb pīpō smēkōm." Lāb tulnajgō ja nāb, ku ymmar tul pīlōbōd kuolm bēnōd, yks ūds kylgs, tuci tuoī kylgs ja kuol-mōz kuolmōnts kylgs, ama-ymmar tul. Nāntōn at punist

kybard pās vond, ja amadōn sūrd mōkōd kādsō. Zēldatō ne āb ūot tānd tul jūrō lassō. Se um sānd maņpō, ku ta um rātuļ ja viskōn ēntšta vegliz, ristabiz, silmad pāl yl tul.

Ne kakš at kougōnd vanatlēnd, mis siekōks augub, kis um pitkaliz maggēn yl tul.- Bēydar at vōttōnd ja radlōnōd ents mōkōdōks tām lupatnarmōks,. Kaks vanatlējid at mōtlēnd ku sien ni tutkam um lārōd kuodai ja at nīzōnd ka muntōn, kuj nānt kuolmōz sōbra um ēnts-ta viskōn yl tul ja kuj ta um sānd plēnōks radlōtōt. Amad at vond ni sīe pālō, ku ta kūolōn um.

Aga ūondzōl ne rābōd, ku se, kiēntō ne mōtlist kūolōn volm, tulab kuodai, um sinel māzē vieddōn ja tūch tiera kāndam ūbdōradō, missē vel kyllōld ka sīn māzē um ienā. Siz at amad sīn tēgiz lānēd ja amad at sānd ents kāndam ūbdō.

Leb Dr.O.Locrits kūrbō
kuordōt rānda nīzist.

Vana Jurgip rākure.

Ykskōnd at vana Jur-gip Šikrōgōl ents va vel-kōks va Irai Jurgipōks, kubbōnōvtōnd vaktō Karnōdmāg rātūlda - sāl se tuļ um pāstōn juga aigast ūdēl-aigal tieutōbis sygžō yosi. Ku se aige ri um tund, siz ne kakš vellō at kub-rōkāndōnd lādō Karnōdmāg pāl sieda tūlda vaktōm. Yki vel Šikrōgōld, tuci tez Iraild at kūbōrōkan-dōnd tieutōrōs kūdzōs ūtuoizōn vastō pūtō ja siz lādō Karnōdmāg pāl. Šikrōg vel um vātōn vana mōk ypi ja um ni lānd Iraild puol.

Ūdōg um vond kyllōld pimdi, um pūgēn laugli lēnts tul ja vīsōltōn pieni vīmō. Ku Šikrōg Jurgip um sānd kubbōrōkāndtōt kūož jūr, nej ta rāb, ku vel tulab tāmmōn vastō. Ku vastō tuļi um ni nej ležgōl ku tāmmōn volks kāta āndāmōst ja tānda teriptōmōst rāb va Jurgip ku se āb ūo tam vel, aige um yks ratstaji sur yhiz sālgas kīlez mōkōks kylgsō, Ratstaji

um pand tamstō nej piādiz ku jōvgō yd um lānd yl-zō. Vanamiez um nej jāra-adagōn, ku um sāddōn sāl-gāpiz māzō, kybar um pāstō māzō lānd ja mōk kādātō ulzō sādān. Ku um apak-kōn, siz um nānd ku rats-taji pānab mier jūomō siz-zōl, Tāmmōn rabagōn mīelō, ku se ūni um se rā, ja ta jūckšōn pīds randō tāmmōn tagan. Ratstaji pīds mīerda ja va Jurgip pīds miernajgīst sien tagan kuj-jen yd sōitōn. Jougst ūrgas, kust ta ūdōn lāds um yllō astēn ja kus pigata-ga mittō mingist vieta ār uo vond, um ni vālastōn gelatōs kuordōd kūclād vail tōva vež nejku ta pigataga āb ūc yllō sānd. Kubbōvōttōn ama joud ta um sānd yl ūrga ja ajlōn rān tagan. Joudōn ūra joug sāri um suggōn pāva val ja rākure um kādān jāra. Vana Jurgip jūckšōn Iraild ūra jousu sāri, mis um kuolmtuoistōn verstō, tund ūondzōl jārvāzzēn ilm rādō kuodai.

Dr.O.Locrits kubbōkuordōt rānda nīzist.

Kievad.

Tilbillōd, tāltšātōd, kus sygžō eit? Pešlinkist, tārlinkist, kus tēg ni keit? Māddōn voļ tāla tāskāmāddōn voļ lum, Kylma, sūrd vādōdōks, mād jūs vond um.

Māddōn voļt tālspīvad, kū, kūlādōks pus, Āndādōks knāssōdōks kūzōdān jūs. Vēnnēd tēg kūlōnd, kuj lēlizmō siz Amad mēg, pīskist ja sūrd, kīlsistiz.

Kievad mād jūrō tēg tunnōd tež ūet, Māddōn ents knāssidi lōlidi tūst; Lōlagid linkist siz tēg tegiz ni, Pēstab ka tēdi lem pāvaliki.

Uzāndāji:M.Satalte.

Tuoimiji:K.Satalte.

Adres:Mazirbe Latvija.